

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121291036
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6121291036.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD. a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX C., právne zastúpená: JUDr. Martina Čelková, advokátka, so sídlom Štefánikova 22, 066 01 Humenné, IČO: 37 938 754, v konaní o zaplatenie 22.573,16 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/67/2021-300 zo dňa 28.4.2023, v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/67/2021-390 zo dňa 4.6.2024 takto

rozhodol:

Pripúšťa čiastočné späťvzatie žaloby v rozsahu 90,37 eur s prísl., v tomto rozsahu napadnutý rozsudok v zamietavom výroku zrušuje a konanie zastavuje.

V tomto rozsahu žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Vo zvyšku rozsudok v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 21Csp 67/2021-390 potvrdzuje.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol takto:

I. Súd žalobu zamietal.

II. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd vyhovuje návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto znení:

Súd ukladá žalobcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy zo strany jej zamestnávateľa, ktorý vykonáva zrážky na základe dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov v nadväznosti na zmluvu o úvere č. 1795176872 uzavretú medzi žalovanou ako dlžníčkou a pôvodným veriteľom teraz žalobcom zo dňa 21.09.2017 a to až do právoplatného skončenia tohto súdneho konania.

IV. Žalobca je povinný do 3 dní od doručenia rozhodnutia o neodkladnom opatrení oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne spoločnosti Tytex Slovakia s.r.o., Chemlonská 1, Humenné, IČO: 36 470 511, aby nepokračoval v zrážkach zo mzdy a to až do právoplatného skončenia tohto súdneho konania

s tým, že v prípade nesplnenia tejto povinnosti je žalovaná oprávnená túto skutočnosť zamestnávateľovi sama preukázať predložením rozhodnutia súdu.

V. Žalobca je povinný zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 16,50 eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa právny predchodca žalobcu domáhal zaplataenia istiny 22.573,16 eura, úroku vo výške 7.114,36 eura, úroku z omeškania vo výške 1.946,64 eur, nákladov spojených s neuhradením poistného vo výške 138,36 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 22.573,16 eur od 12.3.2021 do zaplataenia.

3. Prvoinštančný súd prvým rozsudkom č.k. 21Csp/67/2021-142 žalobe vyhovel, čiastočne v rozsahu späťvzatia vo výške 433,70 eur s prisl. konanie zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Rozhodol o trovách konania.

Uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 17CoCsp/38/2022-208 okrem výroku o čiastočnom zastavení konania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tom čase stranou sporu bola spoločnosť Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřežie, Bratislava, ktorá vystupovala ako aktívne vecne legitimovaný subjekt v prejednávanej veci.

4. V priebehu konania však banka oznámila zmenu na strane žalobcu, a to jednak zmenu obchodného mena na 365.bank, a.s. Dvořákovo nábřežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 a následne aj postúpenie pohľadávky voči žalovanému postupníkovi Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154. Pôvodný žalobca žiadal, aby na miesto pôvodného žalobcu pripustil do konania novú obchodnú spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava, ktorá so vstupom do konania na strane žalobcu vyjadрила súhlas. Následne prvoinštančný súd uznesením č.k. 21Csp/67/2021-232 zo dňa 23.2.2023 pripustil tento nový subjekt namiesto pôvodného žalobcu do konania.

Tým, že došlo k zmene žaloby, bolo potrebné sa zo strany prvoinštančného súdu zaoberať aj ďalšími skutkovými a právnymi otázkami, ktoré prinieslo postúpenie pohľadávky z bankového subjektu na subjekt Intrum Slovakia, s.r.o., Bratislava.

5. Prvoinštančný súd zistil, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžníčka uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.9.2017, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 26.700 eur. Bolo dohodnutých 96 mesačných splátok, termín konečnej splatnosti bol určený na 15.9.2025. Výška mesačnej splátky po zmene bola dohodnutá na 402,32 eur, úroková sadzba bola fixná vo výške 7,50 %, RPMN bola určená na 10,4 %, odplata za úver predstavovala 8,94 % a priemerná RPMN 9,08 %. Celková čiastka, ktorú musí žalovaná zaplatiť, bola určená na 38.621,44 eur. Prvá splátka bola splatná 15.10.2017.

V priebehu konania bolo zistené, že žalovaná v prospech žalobcu zaplatila 4.575,52 eur, ďalej po podaní žaloby 433,70 eur a 1.576,50 eur. V tomto rozsahu žalobca zobral žalobu späť.

Prvoinštančný súd ďalej zistil, že banka, teda právny predchodca žalobcu, listom zo dňa 17.6.2019 upozornil žalovanú, že je v splácaní so svojimi povinnosťami na daný úver v omeškani a v prípade, pokiaľ úhrada dlhu nebude vykonaná včas, dôjde k zosplatneniu úveru. Listina bola žalovanej doručená, žalovaná však omeškané splátky nezaplatila.

Následne dňa 15.7.2019 právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplatneniu úveru. V tom čase dlžná suma predstavovala 26.216,24 eur.

Ďalej súd zistil, že v priebehu zmluvného vzťahu došlo k odkladu splátok na 6 mesiacov, t.j. do 15.3.2019. Následne sa však od 15.3.2019 do konečnej splatnosti úveru 15.9.2025 zmenila výška splátok na 441,18 eur.

Žalovaná ani uvedené splátky neuhrádzala v plnom rozsahu.

Prvoinštančný súd úverový vzťah posúdil ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a úver posudzoval podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z tohto zákonného ustanovenia aplikoval aj § 2 písm. a), b), § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a vychádzal aj z ust. § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže medzičasom došlo k postúpeniu pohľadávky, skúmal splnenie podmienok pre postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné zaoberať sa aktívnou vecnou legitímáciou pri postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď k postúpeniu pohľadávky môže dôjsť len v prípade, pokiaľ nejde o živý úver, ale pokiaľ

ide o riadne zosplatnenú pohľadávku, a to jednak podľa Občianskeho zákonníka a podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Prvoinštančný súd zistil, že po tom, čo došlo k hmotnoprávnym úkonom zosplatnenia pohľadávky riadne, bolo potrebné zaoberať sa aj otázkou bonity spotrebiteľa, teda žalovanej, či právny predchodca žalobcu dostatočne zodpovedným spôsobom skúmal jej majetkové pomery a či nedošlo k hrubému porušeniu zákonnej povinnosti skúmať jej majetkové pomery. Prvoinštančný súd zistil, že právny predchodca žalobcu nemohol pristúpiť k zosplatneniu úveru. Pri uzatváraní úverovej zmluvy právny predchodca žalobcu nekonal s odbornou starostlivosťou, ktorú je možné od banky očakávať pri poskytovaní úveru a pri skúmaní spôsobilosti spotrebiteľa splácať poskytovaný úver. Preto, keďže úver bol postupovaný ešte nezosplatnený a banka nemohla zosplatiť úver, žalobca nie je aktívne vecne legitimovaným v prejednávanej veci. Preto v tejto časti rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol.

V prejednávanej veci ďalej žalovaná požadovala vydať neodkladné opatrenie, ktorým by bola uložená žalobcovi povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky u zamestnávateľa žalovanej. Prvoinštančný súd aplikujúc ust. § 324, § 325, § 328, § 329, § 330, § 333, § 334 a § 336 ods. 1, 2 CSP návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, pretože žalovaná osvedčila dôvodnosť jeho nariadenia.

Prvoinštančný súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP s použitím § 262 ods. 1, 2 CSP a priznal úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov v celom rozsahu.

O zaplatenie súdneho poplatku prvoinštančný súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Žalovaná bola v konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov a keďže súd návrhu vyhovel, tento poplatok musí zaplatiť žalobca. Ide o poplatok vo výške 16,50 eur za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Doplnujúcim rozsudkom č.k. 21Csp/67/2021-390 prvoinštančný súd zastavil konanie v časti o zaplatenie 1.576,58 eur s prísl., o ktorú sumu žalobca zoberal späť žalobu v čase do rozhodnutia prvoinštančného súdu, a to postupom podľa § 225 CSP o doplnení rozsudku.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. V odvolaní žiadal zastavenie konania vo výške 1.576,58 eur s prísl. z dôvodu, že uvedenú sumu žalovaná uhradila do rozhodnutia prvoinštančného súdu a v odvolacom konaní zaplatila navyše dňa 11.5.2023 sumu 90,37 eur. Žalobca v odvolaní namietal správnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu vo vzťahu k aktívnej vecnej legitimácii žalobcu, keď skúmanie bonity žalovanej nebolo náležitým spôsobom odôvodnené a len stroho konštatované, že žaloba nevykonala skúmanie jej bonity s odbornou starostlivosťou.

Žalobca, resp. právny predchodca žalobcu postupoval v súlade s § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., skúmal bonitu žalovanej s odbornou starostlivosťou, mal k dispozícii príjmy z externých zdrojov Sociálnej poisťovne, na základe čoho zistil výšku príjmu na úrovni minimálne 715 eur mesačne. Tento doklad je súčasťou spisu. Bola preverená úverová zaťaženosť žalovanej dopytom do spoločného registra bankových informácií, z ktorého je dôkaz taktiež súčasťou spisu. Žalovaná v čase podania žiadosti splácala úver s výškou mesačnej splátky 47 eur, mala povolené prečerpanie na účte do sumy 300 eur a mala povolený úver formou čerpania na kreditnú kartu vo výške 300 eur so zostatkovou sumou 13 eur. Posudzované skóre žalovanej z dátového zdroja Spoločného registra bankových informácií bolo „dobré“. Žalovaná v žiadosti o úver uviedla rodinný stav vdova a žiadne vyživovacie povinnosti, čo potvrdila vlastnoručným podpisom.

Žalobca poukázal na to, že aj spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Právny predchodca žalobcu z informácií z databázy inkasnej spoločnosti EOS KSI Slovensko zistil, že žalovaná nemala žiadne otvorené nesplácané omeškané záväzky. Pri zohľadnení životného minima vo výške 199,48 eur pre jednu plnoletú fyzickú osobu bola finančná analýza vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 26.700 eur na 8 rokov s mesačnou splátkou 402,32 eur, vrátane poisťného. V tom čase ešte Opatrenie Národnej banky Slovenska zo dňa 14.11.2017 neplatilo, preto posudzovanie bonity splácať úver bol regulovaný len ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom na uvedené nebol dôvod, prečo by banka nemohla zosplatiť uvedený spotrebiteľský úver a následne postúpiť podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách na žalobcu.

Preto žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel a čiastočne konanie v rozsahu späťvzatia zastavil. Uplatnil si náhradu trov konania.

8. K odvolaniu žalobcu zaujala písomné stanovisko žalovaná. Žalovaná vo vyjadrení uviedla, že u právneho predchodcu žalobcu požadovala úver vo výške 500 eur. Mala za to, že skúmanie bonity smerovalo k zisteniu jej schopnosti splácať úver iba vo výške 500 eur. O úver vo výške 26.700 eur

žalovaná nikdy nežiadala, jeho poskytnutie akceptovala. Nevedela sa vyjadriť, prečo jej bol poskytnutý tak vysoký úver. Stále bola v domnení, že sa skúma jej bonita vo vzťahu k žiadanému úveru vo výške 500 eur. Aj napriek deklarovanému skúmaniu bonity žalobca nepreukázal, že sa to týkalo schopnosti splácať úver 26.700 eur z príjmu spolu s vdovským dôchodkom v sume 715 eur, pri výške splátky 402 eur, na dobu 5 rokov. Právny predchodca žalobcu využil jej slabú finančnú gramotnosť. Nekonal s odbornou starostlivosťou a vedome vystavil žalovanú riziku neschopnosti splácať poskytnutý úver v neprimeranej výške oproti žiadosti žalobkyne. K týmto otázkam sa žalovaná v priebehu konania vyjadrovala, avšak právny predchodca žalobcu sa k otázkami výšky poskytnutého úveru nevyjadril.

Právny predchodca žalobcu mal dostatočnú vedomosť o tom, že žalovaná 6 mesiacov nesplácala úver, pretože nemala dostatok finančných prostriedkov. Na základe jeho súhlasu došlo k zmene zmluvných podmienok s tým, že splátka na ďalšie obdobie sa zvýšila zo 402,32 eur na 441,18 eur, z čoho 409,14 eur predstavuje splátka úveru a 32,04 eur poisťné. Po uplynutí doby odkladu splátok žalovaná začala plniť úver podľa dohodnutých zmenených podmienok, žalovaná splátky plnila včas a riadne podľa predpisu v mesiacoch 3, 4, 5 a 6 v roku 2019. Preto nie je zrejmé, prečo v 7. mesiaci 2019 došlo k zosplatneniu úveru a pre ktoré omeškané splátky. Úradu týchto splátok žalobca pred podaním žaloby účelovo zatajil, kde za uvedené mesiace uviedol platby 0 eur. Nie sú jednoznačne zistiteľné tvrdenia žalobcu o čiastočných úhradách dlhu žalovanou, keď žalovaná výšku dlhu popiera. Banka postúpila nielen živý úver, ale aj neplatne zosplatnený, pretože úver vo výške, ktorá neexistovala, mal byť predmetom postúpenia pohľadávky. Žalovaná čiastočne pravidelne vykonáva mesačné splátky vo výške približne 100 – 120 eur formou zrážok zo mzdy.

Preto žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil. Uplatnila si náhradu trov konania voči žalobcovi.

9. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP je správne.

10. V prvom rade odvolací súd skúmal podmienky pre zastavenie konania vo vzťahu k čiastočnému späťvzatiu žaloby čo do sumy 90,37 eur s prísl., ktorú sumu podľa žalobcu mala žalovaná zaplatiť dňa 11.5.2023, teda počas odvolacieho konania. Uvedenú okolnosť oznámil súdu žalobca v odvolaní. Odvolanie bolo doručené žalovanej. Žalovaná úhradu tejto sumy nerozporovala a nevyjadrila nesúhlas so späťvzatím žaloby.

Podľa § 370 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

Podľa § 370 ods. 2 CSP, súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

Podľa § 370 ods. 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v odvolacom konaní v rozsahu 90,37 eur s prísl., odvolací súd čiastočne zamietavý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil. V tomto rozsahu pripustil späťvzatie žaloby a konanie zastavil. Žalovaná neuviedla žiadne vážne dôvody, pre ktoré by so späťvzatím žaloby v tomto rozsahu nesúhlasila.

11. Následne sa odvolací súd zaoberal rozsahom odvolania, a to zamietnutím žaloby vo zvyšku, kde prvoinštančný súd zamietol žalobu v rozsahu istiny 20.562,88 eur s prísl. z dôvodu, že banka, právny predchodca žalobcu, nebol oprávnený zosplatiť spotrebiteľský úver pre nedostatok skúmania bonity spotrebiteľa a preto nemohlo byť vykonané platne postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože postupovať je možné len zosplatenú pohľadávku a v danom prípade je pohľadávka „živá“.

Podľa prvoinštančného súdu žalobcovi chýba aktívna vecná legitímácia v tomto spore.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní zistil, že rozhodnutie prvoinštančného súdu v súvislosti s úvahou o skúmaní bonity spotrebiteľa je pomerne dosť strohé, rozhodnutie celkom nedáva odpovede na všetky základné otázky nastolené v prejednávanej veci, nie je možné označiť rozhodnutie prvoinštančného súdu za presvedčivé.

Odvolací súd udáva, že právo na spravodlivý súdny proces je pomerne široký pojem, ktorý pri rozmenení na jednotlivé práva je možné členiť na právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na

nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a právo na preskúmanie rozhodnutia, právo na riadne vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu.

Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva v neprospech strany sporu predstavuje pochybenie súdu. Toto pochybenie však vzhľadom na všetky ostatné okolnosti musí mať intenzitu, ktorá pre účely zrušenia rozhodnutia musí byť v takej výške, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Pokiaľ je možné takúto vadu napraviť v odvolacom konaní a sú na to zákonné prostriedky, kde je možné túto nedostatočnosť zo strany prvoinštančného súdu „zhojiť“ odvolacím súdom, je možné takéto rozhodnutie prvoinštančného súdu doplniť a napraviť tak, aby právo žalobcu ako odvolateľa na spravodlivý súdny proces nebolo porušené.

V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa rozhodnutie prvoinštančného súdu s poukazom na zistenia prvoinštančného súdu o nedostatočnom skúmaní schopnosti žalovanej splácať spotrebiteľský úver o uvedené skutkové okolnosti vyplývajúce z obsahu prvoinštančného spisu, o relevantné právne posúdenie, ktorým namiesto prvoinštančného súdu dáva odpoveď na podstatné námietky žalobcu.

13. Ako to vyplýva z prvoinštančného konania a zo skutkových okolností, ktorý zistil prvoinštančný súd v prejednávanej veci, žalovaná u právneho predchodcu žalobcu v D. E., F., mala záujem čerpať spotrebiteľský úver. Žalovaná dňa 21.9.2017 podala žiadosť o spotrebiteľský úver, v zmysle ktorej žiadosti okrem svojich identifikačných údajov uviedla, že je vdova, má 0 vyživovaných detí, žije vo vlastnom bývaní, má stredoškolské vzdelanie s maturitou, je zamestnancom Slovenskej republiky v spoločnosti Tytex Slovakia s.r.o. so sídlom v Humennom od 1.11.2015 s čistým mesačným príjmom 650 eur. Iné príjmy a dôchodok žalovaná neuviedla. Ďalej uviedla, že nemá uvedené úvery a pôžičky, je uvedené 0 eur a zrážky sú jej vykonávané vo výške 0 eur. Žalovaná v tejto žiadosti mala záujem o úver vo výške 500 eur na 5 rokov s tým, že úver bude splácať z účtu v Poštovej banke. Zároveň žalovaná žiadala o poistenie schopnosti splácať úver.

Na základe tejto žiadosti v ten istý deň banka vykonala dopyt v spoločnosti EOS KSI, podľa ktorého sa zistilo, že žalovanú v registroch neevídujú. Ani v minulosti tam nebola evidovaná. Podľa dopytu zo dňa 21.9.2017 v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že žalovaná je zamestnaná, je zamestnaná aspoň od 11. mesiaca 2015 v konkrétnej spoločnosti s IČO: 36 470 511 s príjmom 715 eur, je poberateľom dôchodku bez toho, aby bola zistená výška, pričom žalovaná má celkovo 5 splátkových zmlúv, z ktorých je uhradená čiastka 9.662 eur (z 10.000), aktuálna výška mesačnej splátky je 47 eur. Voči žalovanej je vedená exekúcia. Ďalej bolo zistené, že má možnosť prečerpať účet vo výške 300 eur a aktuálne jej čerpanie limitu predstavuje 68 eur. Má kreditnú kartu s úverovým rámcom 300 eur, kde zostatková hodnota predstavuje 13 eur. Aj v jednom, aj v druhom prípade má jednu exekučnú zmluvu. Z výpisu registra klientskych informácií vyplýva, že žalovaná má mesačné splátky vo výške 47 eur, kde zostávajúca suma na úvere predstavuje 9.662 eur.

Následne v ten istý deň, kedy žalovaná požiadala o poskytnutie úveru, to znamená dňa 21.9.2017, bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 26.700 eur, kde bola splatnosť rozložená na 96 mesiacov, konečná splatnosť bola určená na 15.9.2025 pri mesačnej splátke 402,32 eur. Žalovaná úverovú zmluvu uzatvorila už v deň podpísania žiadosti o poskytnutie úveru na sumu 500 eur. Úver bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy, súčasťou úverovej zmluvy bola aj spotrebiteľská rozhodcovská zmluva. Žalovaná nevládala uhrádzať zo svojho príjmu všetky záväzky voči banke, požiadala dňa 14.9.2018 banku o odklad splátok na dobu 6 mesiacov pre nepredvídané výdavky. V ten istý deň Poštová banka povolila žalovanej odklad splátok za obdobie 6 mesiacov, teda do 15.3.2019 s tým, že následne sa výška splátky zmení na 441,18 eur.

Z listín, ktoré predkladala žalovaná banke vyplýva, že banka mala k dispozícii rodné listy detí žalovanej, a to F. B., nar. XX.X.XXXX a D. B., nar. XX.XX.XXXX a ďalej príjmy žalovanej za obdobie júl 2017 a august 2017, doklad o úhrade

bytovému družstvu vo výške 147 eur a doklad o inkasných poplatkoch vo výške 28,62 eur v júni 2018. Žalovaná tvrdila, že po uplynutí lehoty na odklad splátok dňa 15.3.2019 a nasledujúce mesiace uhrádzala v prospech D. E., F. plnú výšku splátky každý mesiac včas. Žalovaný v svojom prehľade o úhradách splátok na uvedený bankový úver neeviduje žiadnu platbu, žalovaná doklady o týchto úhradách nepredložila. Preto banka postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornila žalovanú na meškajúce platby a zároveň bola upozornená na možnosť zosplatenia úveru.

14. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere dňa 21.9.2017 neexistovala právna úprava skúmania bonity spotrebiteľa iná, než v zákone č. 129/2010 Z.z., pretože Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2017, kde bolo podrobne upravené, akým spôsobom má banka skúmať a posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, sa stalo účinné až 1.1.2018. Preto je potrebné pristupovať k posudzovaniu schopnosti spotrebiteľa splácať úver len podľa § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch s následkami podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, platných v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere, alebo pred zmenou tejto zmluvy, spočívajúci v navýšení spotrebiteľského úveru, povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ust. § 7 ods. 19 – 42.

Tak, ako prvoinštančný súd, aj odvolací súd sa stotožňuje s tým, že na strane právneho predchodcu žalobcu k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nedošlo. Došlo však k porušeniu povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s odbornou starostlivosťou.

15. Z obsahu vykonaných dôkazov a skutkových zistení pred prvoinštančným súdom je jednoznačne zistiteľné, že právny predchodca žalobcu nezisťoval schopnosť spotrebiteľa, teda žalovanej, splácať spotrebiteľský úver s dostatočnou odbornou starostlivosťou, k jej skúmaniu bonity pristupoval povrchné. Z pojmu „odborná starostlivosť“ je povinnosťou veriteľa vyplývajúcej z profesionality platnej pre postavenie dodávateľa ako subjektu obchodného práva postupovať s vyššími nárokmi v rámci vedomostí, znalostí a informácií o predmete svojho podnikania. Musí zisťovať schopnosť spotrebiteľa splácať úver s takou starostlivosťou, ktorá nevyklučuje požadovať pri spotrebiteľovi preukázať aj doklady k tvrdeniam, ktoré sa prvý pohľad javia ako nesporné. Veriteľ by mal pri odbornej starostlivosti sám zisťovať a preverovať bonitu spotrebiteľa, nie len uspokojiť sa s listinami, ktoré buď predloží spotrebiteľ, alebo sú k dispozícii vo všeobecných registroch, uspokojiť sa s listinami, ktoré nemajú pre skúmanie bonity spotrebiteľa dostatočnú výpovednú hodnotu, naviac, keď už takýto spotrebiteľ je zaťažovaný iným úverom.

V prvom rade právny predchodca žalobcu nemal dostatočne zistený príjem žalovanej, ktorý zo žiadosti o spotrebiteľský úver žalovaná deklarovala vo výške 650 eur, avšak v informáciách zo sociálnej poisťovne tento príjem bol určený na 715 eur, keď v tom čase bolo možné z výplatných pások žalovanej zistiť, že v mesiaci júl 2017 jej na účet prišla výplata vo výške 643,39 eur a v auguste 2017 len 567,12 eura.

Banka sa pri skúmaní bonity vôbec nezaoberala otázkou počtu vyživovaných detí, keď žalovaná v tom čase mala v osobnej starostlivosti D. B. a F. B., deti zo zaniknutého manželstva.

Žalovaná neuviedla v svojej žiadosti o spotrebiteľský úver žiaden dôchodok a žiadala úver len vo výške 500 eur. Žalobca napriek uvedenému poskytol žalovanej v ten istý deň, kedy požiadala o úver, sumu 26.700 eur bez uvedenia účelu, keď z výpisu z Registra klientskych informácií bolo zistené, že žalovaná je zaťažovaná úverom, kde spláca mesačne splátku 47 eur a má ďalšie bankové benefity (prečerpanie úveru, kreditná karta), ktoré jej môžu okamžitý nedostatok finančných prostriedkov krátkodobo vykryť, ale majú vplyv na stav financií v rodine, pokiaľ záväzky z týchto benefitov je nutné splniť.

Odborná starostlivosť pri poskytovaní úverov je starostlivosťou odbornou vtedy, ak je komplexom účinných nástrojov umožňujúcich zhodnotiť potenciál spotrebiteľa splatiť úver, rozsah, ktorý bude daný individuálnymi okolnosťami. Nie je odbornou starostlivosťou vtedy, ak je povrchná, a to nielen vo vzťahu k spotrebiteľovi, ale aj vo vzťahu k vlastným zdrojom.

16. Odvolací súd bez akýchkoľvek pochybností zistil, že banka pri poskytovaní úveru pochybila a nekonala s odbornou starostlivosťou tak, ako to má na mysli ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď si neuviedla niekoľko desiatok násobné zvýšenie spotrebiteľského úveru oproti žiadosti žalovanej, ktorá sama zhodnotila svoj potenciál len na úver vo výške 500 eur. Banka pri príjmoch

spotrebiteľa nemala dostatočné informácie, už vôbec nie vo vzťahu k jej sociálnemu postaveniu (vdova), keď aj toto sociálne postavenie znamená určitú zodpovednosť za vyživované dve deti, pričom sa vôbec nezaoberala pri takomto masívnom navýšení úveru oproti žiadosti výdavkami danej rodiny, a to nielen na bývanie a inkasné poplatky, ale aj ďalšími výdavkami pre potreby žalovanej a jej detí. Banka si vôbec nevšimla úver, ktorý doposiaľ žalovaná splácala a neviazala poskytnutie tohto úveru aspoň na refinancovanie už skôr poskytnutého úveru, ktorý zaťažoval tiež rodinné výdavky, resp. výdavky žalovanej z rodinného rozpočtu.

Všetky tieto okolnosti predstavujú nedostatočnú odbornú starostlivosť veriteľa, teda banky, pri poskytovaní úveru, keď tento bez akýchkoľvek logických dôvodov poskytol žalovanej úver v takej výške, že pri bežnej opatrnosti bolo možné predpokladať problém s jeho budúcim splácaním. Preto právny predchodca žalobcu nemohol úver ako taký zosplatniť a jeho porušenie odbornej starostlivosti je sankcionované § 11 ods. 2 veta prvá zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách tak, ako to uviedol prvoinštančný súd, je možné zosplatniť spotrebiteľský úver a len takto zosplatnený spotrebiteľský úver za predpokladov uvedenia § 92 ods. 8 zákona o bankách postúpiť na iný subjekt. Živý úver nemôže byť predmetom postúpenia, a to ani čiastočne. Preto úvaha prvoinštančného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu je správa. Aktívna vecná legitímácia predstavuje oprávnenie žalobcu vyplývajúce z hmotného práva. Žalobca však nepreukázal, že mu subjektívne právo patrí a že má právo na prijatie plnenia žalovanou z úveru, ktorý bol žalovanej poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. 1795176872 pôvodným veriteľom D. E., resp. XXX.E., F., Bratislava.

17. Preto odvolací súd po doplnení dôvodov rozhodnutia prvoinštančného súdu zamietavý výrok (po čiastočnom zastavení konania) ako správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Predmetom odvolacieho konania neboli výroky, ktoré sa dotýkajú rozhodnutia prvoinštančného súdu o návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia a súvisiaci výrok o trovách konania. V danom prípade však pre výroky o nariadení neodkladného opatrenia nebol dôvod postupovať podľa § 335 CSP, pretože návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol síce vydaný v prejednávanej veci, však nepodal žalobca.

Neúspech žalobcu v konaní je nezlučiteľný s ďalším trvaním, resp. s existenciou neodkladného opatrenia vo veci. V prejednávanej veci žalobca návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nepodal, teda neodkladné opatrenie nie je priamo závislé na žalobe. Ide o neodkladné opatrenie samostatné, nie vo veci samej, a preto nebolo dôvodné z úradnej povinnosti osobitným výrokom, ktorý je súčasťou rozsudku a závislým výrokom na rozhodnutí vo veci samej, kde bola žaloba zamietnutá, rozhodovať.

Toto neodkladné opatrenie je samostatným neodkladným opatrením, ktoré sa veci samej nedotýka a je možné toto neodkladné opatrenie, ktoré bolo nariadené prvoinštančným súdom, zrušiť len v prípade, pokiaľ by bol podaný návrh, resp. pokiaľ by odpadli dôvody, pre ktoré toto neodkladné opatrenie bolo nariadené, alebo uplynula lehota, počas ktorej malo neodkladné opatrenie trvať.

19. Odvolací súd zároveň rozhodol aj o trovách konania. Vo vzťahu k výroku, ktorým súd pripustil čiastočné späťvzatie žaloby a rozhodol o zastavení konania po tom, čo žalovaná čiastočne uhradila 90,37 eur v prospech žalobcu. Platí ust. § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

V tomto prípade v súlade s citovaným zákonným ustanovením by mal v rozsahu čiastočného zastavenia konania nárok na náhradu trov konania žalobca, pretože sa domohol úhrady čiastočného plnenia tvrdeného dlhu. Teda čisto z formálneho hľadiska zodpovednosť za zastavenie konania v tomto rozsahu mala žalovaná.

V kontexte s výsledkom sporu, kde bolo zistené, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu a teda že dôvodne prijal plnenie vo výške 90,37 eur, je však potrebné považovať formálne hľadisko zodpovednosti za zastavenie konania pri zohľadňovaní aplikácie ust. § 256 ods. 1 CSP za nedostatočné, pretože žalobca tým, že čiastočne prijal plnenie, nemôže toto plnenie považovať za plnenie a uspokojenie jemu patriacemu nároku z hmotného práva, a teda že plnenie čiastočne pokrýva dlh žalovanej voči žalobcovi.

Zodpovednosť za vzniknuté trovy na strane žalovanej z dôvodu čiastočnej úhrady dlhu v kontexte s meritórnym rozhodnutím v prejednávanej veci ako výnimočným spôsobom spravodlivého rozhodnutia o náhrade trov konania by nebolo v súlade s verejným poriadkom a základnými princípmi, na ktorých spočíva toto civilné sporové konanie a spravodlivé súdne konanie. Preto, aj keď žalovaná zavinila čiastočné zastavenie konania, žalobcovi nárok na náhradu trov konania odvolací súd nepriznal.

20. Vo vzťahu k rozhodnutiu o veci samej o trovách odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. V prejednávanej veci pred odvolacím súdom žalobca nebol úspešnou stranou sporu. V odvolacom konaní čo do základu bola v celom rozsahu úspešná žalovaná s tým, že odvolací súd jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu, o ktorých výške podľa § 262 ods. 1, 2 CSP rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto sporu.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).